

**Curs 2007-08      Codi :21921      Assignatura : Cultura, intercultural i ensenyament**

**Titulació, impartició i nombre de crèdits:**

Mestre de Llengües Estrangeres: optativa , 1r sem, 3r curs, 4 crèdits

**Departament:** Didàctica de la Llengua, la Literatura i les Ciències Socials

**Professors:** Mercè Bernaus

**1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura**

Aportar coneixements i experiències que permetin reflexionar sobre la diversitat socio-cultural a l'escola.

Explorar els conceptes de cultura, multicultural i intercultural, i relacionar-los amb les llengües i el seu ensenyament.

Reflexionar sobre els conceptes d'identitat, i relacionar-los amb les llengües i el seu ensenyament.

Indagar en les propostes d'educació intercultural, per tal de qüestionar el paper de les escoles en aquest procés .

Conèixer propostes escolars relacionades amb l'acollida de l'alumnat nou vingut.

Analitzar propostes i materials escolars orientats a la difusió i valorització del procés intercultural i crear-ne de nous.

**2. Blocs temàtics i organització dels continguts**

Tema 1. Introducció

1.1. Conceptes bàsics: Identitat, cultura, multiculturalisme, interculturalitat, minories, poder i canvi socials. El paper de les llengües.

Tema 2. Cultura, llengua i educació

2.1. Mirades lingüístiques sobre la cultura

2.1.1. Cultura i naturalesa

2.1.2. Cultura i visió del món

2.1.3. Cultura i pràctiques socials

2.1.4. Cultura i participació

2.2. Prejudicis, estereotips i discriminació

Tema 3. Diversitat cultural i escola.

3.1. Del dèficit a la diferència, de la diferència a l'alteritat.

3.2. Gènere, grup social i minories a l'escola

3.3. Norma social i norma lingüística

3.4. Interculturalitat com a valor i com a repte

Tema 4. Les migracions

4.1. Les migracions com a fenomen i com a procés

4.2. Escola i immigració

4.2.1. El paper de les llengües en les propostes educatives

4.2.2. Els models d'acollida lingüística a Catalunya.

**3. Avaluació**

L'estudiant ha de ser capaç

- d'extreure les idees bàsiques d'un article o capítol d'un llibre sobre cultura, intercultural i llengua, relacionant-ho amb l'educació a les aules d'educació infantil, primària o primer cicle d'ESO i exposar-ho a classe
- de dur a terme una activitat pràctica relacionada amb el mateix tema que ha presentat al grup classe i liderar (amb l'ajut del professor si cal) la discussió sobre aquest tema amb tot el grup
- de preparar materials didàctics per alumnes d'educació infantil, primària o primer cicle d'ESO que tinguin com a objectiu la formació de ciutadans democràtics oberts a d'altres cultures, fomentant l'aprenentatge de llengües, per tal de facilitar el diàleg i la comunicació amb els altres.

#### 4. Fonts d'informació bàsica

Aquesta assignatura funciona amb el recurs del Campus Virtual. En aquest espai els estudiants trobaran materials i referències de pàgines web que els ajudaran a confeccionar els treballs en grup i els treballs individuals.

#### Bibliografia recomanada

- AGUADO, T. (2003): Pedagogía intercultural. Madrid: McGraw Hill.
- BASTARDAS, A. (ed.) (2004): Diversitats. Llengües, espècies i ecologies. Barcelona: Editorial Empúries.
- BERNAUS, M.; REYES MUÑOZ, E.(2002):«Inmigración y lenguaje: Responder a las necesidades del inmigrante pobre ».Rev. Anthropol.
- BERNAUS, M.; GARDNER, R.C.; MASGORET, A.M. (2000):«A study of cross-cultural adaptation by English-speaking sojourners in Spain».Foreign Language Annals
- BERNAUS, M. (2005): «La coexistence de plusieurs langues et cultures. Un défi pour l'Union Européenne ».Les Langues Modernes 4/2005
- CENTRE UNESCO DE CATALUNYA (2005) Informe sobre les llengües del món. UNESCO CAT i Angle Editorial
- CREESE, A. (2005): Teacher Collaboration and Talk in Multilingual Classrooms. Clevedon: Multilingual Matters
- DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ: Espai LIC <http://www.xtec.cat/lic/>.
- GUILHERME, M. (2002): Critical Citizens for an Intercultural World. Clevedon: Multilingual Matters.
- KRAMSCH, C. (1998): Language and Culture. Oxford: OUP.
- LOMAS, C. (1995): "Usos lingüísticos e identidades socioculturales", en: Textos, 6, Barcelona: Graó, págs. 4-6.
- MARUNY, LL. y MOLINA, M. (2001) "Identidad sociocultural y aprendizaje lingüístico. El caso de la inmigración" en Textos, 26, Barcelona: Graó, págs. 55-64.
- MARTÍN ROJO, L. (1995): "Escuela y diversidad lingüística: el derecho a la diferencia", en: Textos, 6, págs. 35-42. Barcelona: Graó.
- NOGUEROL, A. (2000): "Aprender lengua (i altres coses) des de la diversitat" a suplement de Perspectiva Escolar.
- PERERA, J. (ed.) (2003): Plurilingüisme i educació: els reptes del segle XXI. Barcelona: ICE UB.
- RUIZ BIKANDI, U. y TUSÓN, A. (2001): "las actitudes lingüísticas", en Textos, 26, Barcelona: Graó, págs. 5-8
- TRUJILLO, F. (2006): Cultura, Comunicación y Lenguaje. Editorial Octaedro Anadalucía.  
<http://www.ugr.es/~ftsaez/doctor.html#multi>
- UNAMUNO, V. (1995): "Diversidad lingüística y rendimiento escolar", en: Textos, 6, Barcelona: Graó, págs. 19-28.
- UNAMUNO, V. (2003): Lengua, escuela y diversidad sociocultural. Barcelona: Graó, págs. 63-72.
- VV.AA: (2000): Monográfico: "Lenguas e inmigración", en: Textos, 23, Barcelona: Graó.